



INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

$$\left(\frac{T_1}{T_2}\right)^2 = \left(\frac{a_1}{a_2}\right)^3$$



TADQIQOTLAR



ILM-FAN



TEKNOLOGIYALAR

ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI

ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

2026



Google Scholar



zenodo



Andijan, Uzbekistan



+998335668868



<https://innoworld.net>



« ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR
NAZARIYASI » NOMLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI TO'PLAMI

3-JILD 1-SON

Konferensiya to'plami va tezislari quyidagi xalqaro
ilmiy bazalarda indexlanadi

Google Scholar



ResearchGate

zenodo



ADVANCED SCIENCE INDEX



OpenAIRE



Academic
Resource
Index
ResearchBib



Directory of Research Journals Indexing

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026



UO'K: 37.013.42

MILLIY QADRIYATLARGA ASOSLANGAN TARBIYA KONSEPSIYASI

Adizqulova Gulzoda

Navoiy davlat universiteti San'at va sport fakulteti, 1-bosqich talaba, Navoiy shahri, O'zbekiston

E-mail: adizqulovagulzoda00@gmail.com

Annontatsiya: Globallashuv davrida milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya muhim ahamiyat kasb etadi. Bu maqolada milliy qadriyatlarning ta'rifi, ularning tarbiyaviy jarayondagi roli, asosiy yo'nalishlari va usullari o'rganilgan. Milliy qadriyatlarga asoslangan holda tarbiyalash yosh avlod ongini ma'naviy va marifiy jihatdan boyitish, ularda vatanparvarlik, insonparvarlik va boshqa axloqiy fazilatlarni shakllantirish imkoniyatlari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: milliy qadriyatlar, tarbiya, konsepsiya, axloqiy tarbiya, vatanparvarlik, milliy identifikatsiya, tarixiy meros, ma'naviyat

Kirish: Har bir millat o'ziga xos bo'lgan milliy qadriyatlarga ega bo'lib, ularda uning tarixiy yo'li, madaniyati va ma'naviy taraqqiyotini ifodalaydi. Milliy qadriyatlarga tayangan holda olib boriladigan tarbiya yosh avlodda xalqimizning ma'naviy-axloqiy, g'oyaviy va madaniy merosini chuqur tushunish, uni asrab-avaylash hamda boyitish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Bugungi globallashuv jarayonlari va zamonaviy texnologiyalarning jadal rivojlanishi sharoitida milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya muhim va dolzarb ehtiyot sifatida namoyon bo'lmoqda. Ushbu maqolada milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiyaning asosiy konsepsiya lariat, ularni amaliyotga qanday qo'llanilishi ko'rsatiladi. Bundan tashqari, milliy qadriyatlarni o'quv jarayoniga integratsiya qilishning zarurati va samaradorligi ham baholanadi.

Tahlil va muhokama :

1.MILLIY QADRIYATLARNING TA'RIFI VA TURLARI;

Milliy qadriyatlar — bu muayyan xalq yoki millatning tarixiy taraqqiyoti davomida shakllangan, uning turmush tarzi, dunyoqarashi, ma'naviy-axloqiy qarashlari, urf-odat va an'analarini ifodalovchi ijtimoiy-ma'naviy boyliklar majmuasidir. Ular jamiyat a'zolarining xulq-atvori, fikrlashi va hayotiy pozitsiyasini belgilab beruvchi muhim mezon bo'lib xizmat qiladi. Milliy qadriyatlar avloddan avlodga o'tib, xalqning o'zligini saqlash va rivojlantirishda asosiy omil hisoblanadi.

Milliy qadriyatlarning turlari:

1. Ma'naviy-axloqiy qadriyatlar

Insoniylik, halollik, vatanparvarlik, kattalarga hurmat, kichiklarga mehr, or-nomus, adolat kabi fazilatlarni o'z ichiga oladi.

2. Madaniy qadriyatlar



Xalq ogʻzaki ijodi, adabiyot, sanʼat, musiqa, meʼmorchilik, milliy kiyimlar va anʼanaviy bayramlar shu turga kiradi.

3. Ijtimoiy qadriyatlar

Oila muqaddasligi, mahalla, jamoaviylik, hamjihatlik, oʻzaro yordam va totuvlik kabi ijtimoiy munosabatlarni ifodalaydi.

4. Diniy qadriyatlar

Eʼtiqod, diniy urf-odatlar, marosimlar va insonni maʼnaviy poklikka chorlovchi qarashlarni qamrab oladi.

5. Tarixiy qadriyatlar

Xalqning oʻtmishi, tarixiy shaxslar, milliy qahramonlar, muhim voqealar va yodgorliklar bilan bogʻliq qadriyatlardir.

6. Milliy urf-odat va anʼanalar

Toʻy marosimlari, mehmondoʻstlik, Navroʻz kabi bayramlar, kundalik turmushdagi rasm-rusumlar milliy qadriyatlarning muhim koʻrinishidir.

2. milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiyaning yoʻnalishlari

Milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiyaning asosiy yoʻnalishlari quyidagilardan iborat :

Tarixiy merosni oʻrganish va oʻzlashtirish — xalqimiz boshidan kechirgan muhim tarixiy jarayonlar, buyuk allomalar hamda urush qahramonlarining hayoti va faoliyatini oʻrganish orqali yoshlar ongida milliy gʻurur va faxr tuygʻularini shakllantirishga xizmat qiladi.

Madaniy merosni chuqur anglash — xalq ogʻzaki ijodi, milliy adabiyot, sanʼat, musiqa va boshqa madaniy sohalardagi boy anʼanalarni oʻrganish orqali milliy oʻzlikni anglash va identifikatsiyani mustahkamlashni nazarda tutadi.

Axloqiy tarbiya — milliy qadriyatlarga tayanilgan holda yosh avlodda halollik, mehnatsevarlik, oʻzaro hurmat, vijdonsizlik va loqaydlikka qarshi murosasiz munosabat kabi axloqiy fazilatlarni shakllantirishga yoʻnaltiriladi.

Til va adabiyotni oʻrganish — oʻzbek tilining boy imkoniyatlari, adabiy merosi hamda ularning bugungi jamiyat hayotidagi ahamiyatini anglash orqali milliy maʼnaviyatni yanada yuksaltirishga xizmat qiladi.

3. Milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiyaning usullari:

Milliy qadriyatlarga tayangan holda tarbiya jarayonini amaliy jihatdan samarali tashkil etish uchun bir qator usullardan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Birinchidan, anʼanaviy usullar — mahalla, oila va taʼlim muassasalari miqyosida tashkil etiladigan bayramlar, tanlovlar hamda turli madaniy-maʼrifiy tadbirlar orqali milliy qadriyatlarni keng targʻib etish imkonini beradi.

Ikkinchidan, oʻquv dasturlarini boyitish — taʼlim mazmuniga milliy qadriyatlarga oid yangi mavzularni kiritish va ularni oʻquv jarayoni bilan uzviy bogʻlash orqali tarbiya samaradorligini oshiradi.

Uchinchidan, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish — multimedia vositalari, internet resurslari va ijtimoiy tarmoqlar orqali milliy qadriyatlarni ommalashtirish yoshlar ongiga kuchli taʼsir koʻrsatadi.



To'rtinchidan, amaliy mashg'ulotlar — maktabgacha va maktab ta'limida milliy qadriyatlarga asoslangan rolli o'yinlar, sinov darslari hamda loyiha faoliyatlari orqali o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini mustahkamlashga xizmat qiladi.

4. MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

Bugungi kunda milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya jarayonida bir qator muammolar uchraydi:

1. Globalizatsiya ta'siri ostida yoshlar orasida milliy o'zlik va identifikatsiya darajasining pasayishi.
2. An'anaviy qadriyatlar bilan zamonaviy hayot tarzi o'rtasida yuzaga kelayotgan to'qnashuvlar.
3. Ta'lim tizimida milliy qadriyatlarga yetarli e'tibor qaratilmaganligi sababli o'quv dasturlarining mazmuni va tuzilishi samarasiz bo'lishi.

Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun quyidagi yechimlar taklif qilinadi:

1. Milliy qadriyatlarga oid fan va kurslarni o'quv dasturlarida majburiy tartibda kiritish.
2. Ota-onalar, jamoatchilik va mahalla vakillarini tarbiya jarayoniga faol jalb etish.
3. Milliy qadriyatlarga oid ilmiy-tadqiqot ishlarini kengaytirish va ularni amaliyotga tatbiq etish

Xulosa: Milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya — bu yosh avlodni o'z tarixiy, madaniy va ma'naviy merosimizni chuqur anglashga, uni asrab-avaylash va rivojlantirishga o'rgatadigan jarayondir. Ushbu maqolada milliy qadriyatlarning turli shakllari, tarbiyaning asosiy yo'nalishlari hamda samarali usullari tahlil qilinib, ularning amaliyotda qanday qo'llanilishi ko'rsatildi. Milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya orqali yoshlar vatanparvarlik, adolatparvarlik va insonparvarlik kabi fazilatlarni egallab, barkamol shaxs sifatida shakllanishlari mumkin. Shu maqsadda ta'lim tizimida milliy qadriyatlarni singdirishga alohida e'tibor qaratish muhimdir.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdullaev, A. (2018). Milliy qadriyatlarni tarbiyada integratsiya qilish . Toshkent: Ilm-fan.
2. Boboyeva, N. (2020). Zamonaviy ta'limda milliy qadriyatlarning roli . Pedagogika ilmiy jurnali, №3.
3. Ismoilov, R. (2019). Milliy qadriyatlarga asoslangan axloqiy tarbiya . O'zbekiston pedagoglari, №5.
4. Karimova, M. (2021). Globalizatsiya sharoitida milliy qadriyatlarni saqlash masalalari . Milliy ma'naviyat, №2.
5. Kutlimuratov, A. (2025). Milliy qadriyatlarga asoslangan tarbiya : muhim yo'nalishlar va usullar. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi №45
6. Madaminov, S. (2017). O'zbekistonning milliy qadriyatlari va ularning tarbiyadagi o'rni . Toshkent: Sharq.
7. Mirzaev, T. (2020). Milliy qadriyatlarga tayanib tarbiyalashning usullari . Yangi pedagogika, №4.
8. Rahmonov, Z. (2019). Tarixiy merosni o'quv jarayoniga integratsiya qilish . O'zbekiston tarixi, №6.
9. To'xtasinov, J. (2022). Milliy qadriyatlarga oid dasturlarni o'quv jarayoniga kiritish . Ta'lim va fan, №1.